

ОДОБРЯВАМ: /П/

СТЕФКО БУРДЖИЕВ

Областен управител на област Русе

ПРОТОКОЛ

№ 1/07.04.2015 г.

**от заседание на Постоянна секторна комисия в областта на земеделието,
рибарството и аквакултурите**

Днес, 07.04.2015 г., от 10.00 ч. в Зала 1 на Областна администрация - Русе се проведе редовно заседание на Постоянната секторна комисия в областта на земеделието, рибарството и аквакултурите.

От всички 35 членове присъстваха 30. Налице бе необходимият кворум за провеждане на редовно заседание.

Г-жа Пенка Попова – Началник на отдел Административен контрол и регионално развитие и заместник-председател на Комисията откри заседанието, като поясни на членовете, че г-н Станимир Станчев – Заместник областен управител и председател на Комисията има неотложни ангажименти и ще се включи в по-късен етап. Тя запозна присъстващите с предварително предложения *дневен ред*, който след гласуване се прие единодушно:

1. Състояние на лозарството и винарството в Област Русе и възможностите за подкрепа.

Докладва: Веско Симеонов – началник на отдел в ТЗ – Русе на Изпълнителна агенция по лозата и виното.

2. Състояние на рибарството и аквакултурите по общини за календарната 2014г.

Докладва: Михаил Михайлов – началник на отдел "Рибарство и контрол" - Русе към ИА по рибарство и аквакултури.

3. Състояние на секторите „Плодове” и „Зеленчуци” в Област Русе, актуална информация за състоянието, ефективност на подпомагането през периода 2007 – 2013 г. и обсъждане на проблемите в секторите;

Докладват: представители на общините в Комисията и председателя на УС на Съюза на дунавските овощари.

Г-жа Попова информира присъстващите, че във връзка с проведената на 24.02.2015 г. работна среща между пчелари, арендатори и авиатори, свързана с необходимостта от подобряване на координацията между тези заинтересовани страни и опазване на пчелните семейства, Областна администрация Русе организира работни срещи по общини. В тях участват Областна дирекция „Земеделие“, Областна дирекция по безопасност на храните, Областна служба за съвети в земеделието, Председателя на Управителния съвет на Съюза на дунавските овощари и съответната община. До този момент е проведена една среща – на 02 април в гр. Ветово и предстоят още две – на 08 април в с. Иваново и на 16 април в гр. Бяла.

В тази връзка предложи следното решение:

1. След приключване на останалите срещи по общини, Областна администрация Русе да изпрати изготвените протоколи на всички членове на Постоянната секторна комисия по земеделие, рибарство и аквакултури за сведение.

Срок: 22.04.2015 г.

Отг. Областна администрация Русе.

Решението се взе след единодушно гласуване.

След поясненията, г-жа Попова премина към първа точка от дневния ред и даде думата на г-н **Веско Симеонов – началник на отдел в ТЗ – Русе на Изпълнителна агенция по лозата и виното**, който запозна подробно присъстващите с лозарството и винарството в област Русе и възможностите за подкрепа.

Г-н Симеонов разясни, че винените лозя в област Русе в Регистъра на ИАЛВ са 1697,1161 ха. От тези площи се реколтивират едва една трета. Декларираният добив за Реколта 2014 г. от гроздопроизводителите в областта е 1227622 кг., от които бяло грозде – 816 807 кг. и червено грозде – 410 815 кг. Забелязва се тенденция към увеличаване на новозасадените площи с винени лозя в област Русе. Въпреки това интересът е слаб в сравнение с останалите региони в страната.

Винопроизводителите, регистрирани в лозарския регистър по чл. 27, ал. 2 от Закона за виното и спиртните напитки за област Русе, са девет:

- „Винпром Русе“ ЕАД, гр. Русе, „Винарска къща Русе“ АД, гр. Русе, „Брани-90“ ООД, гр. Русе, „Шато Данубия“ АД, гр. Две могили, „Хоризонт САЩ“ ООД, с. Мечка, „Изба Пиргово“ ЕООД, с. Пиргово, „Винпром Бяла 2002“ ЕООД, гр. Бяла и „Винарски съюз“ АД, с. Нисово. Към 24.02.2015 г. е вписан нов обект за винопроизводство „Изома Русе“ ЕООД.

Относно подпомагането на сектора, г-н Симеонов изброи следните мерки по Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор на България за винарските 2014-2018 години:

- „Преструктуриране и конверсия на лозя“;
- „Популяризиране на пазарите на трети държави“;
- „Събиране на реколтата на зелено“;
- „Инвестиции в предприятия“.

По Мярка **„Преструктуриране и конверсия на лозя“** се подпомагат следните дейности – Конверсия на сортовия състав на насаждението със сортове, класифицирани за съответните лозарски райони, Преструктуриране на лозята и подобряване на техниките за управление на лозята. По тази мярка има един подаден проект за одобрение от ИАЛВ. Със заповед на Изпълнителния директор на ИАЛВ е прекратен приема на заявления за участие по мярката.

По Мярка **„Събиране на реколтата на зелено“** се подпомага извършването на резитби, с които се отстраняват или унищожават напълно зелени, все още неузрели гроздове, за намаляване до нула на добива от даден лозарски имот. Мярката е кризисна и се прилага при свръх производство на продукцията и към настоящата година е неприложима.

По Мярка **„Инвестиции в предприятия“** се подпомага производството във винарски предприятия на лозаро-винарски продукти по Приложение 1 от Закона за виното и спиртните напитки. Подпомагането по мярката обхваща дейности за производството на лозаро-винарските продукти от гроздето до бутилирането и етикетирването на виното. Мярката е изключена от Националната програма поради припокриване на дейности с Програмата за развитие на селските райони, по която предстои да бъде отворена респективна мярка.

По Мярка **„Популяризиране на пазарите на трети държави“** е приложима за вина със защитено наименование за произход, защитено географско указание или за сортови вина без ЗНП/ЗГУ. Подпомагат се следните дейности и свързаните с тях разходи:

- ✓ Връзки с обществеността, мерки за популяризиране или реклама, по-специално, които изтъкват предимствата на продуктите, произведени в ЕС, най-вече от гледна точка на качеството, безопасността на храните или грижата за околната среда;
- ✓ Участия в мероприятия, панаири и изложения с международна значимост;

✓ При организиране и провеждане на действия, свързани с информационни кампании, по-специално относно режимите на ЕС, отнасящи се до наименованията за произход, географските указания и биологично производство;

✓ При организиране и провеждане на действия, свързани с проучване на нови пазари, необходими за разширяването на възможностите за реализация на пазара, като разходи за извършване на пазарни, икономически, технически и маркетингови проучвания;

✓ При организиране и провеждане на действия, свързани с проучване с цел оценка на резултатите от действията на мерките за популяризиране и информиране.

Г-жа Попова благодари на г-н Симеонов за изчерпателната информация и даде думата на присъстващите за мнения и въпроси по темата.

Г-н Димитър Кънчев – директор на Областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ изрази мнение, че би било добре когато се дискутира дадена тема, да се канят и заинтересовани лица в този бранш.

Г-жа Попова се съгласи с г-н Кънчев и предложи на гласуване следното решение, което се прие единодушно:

2. До края на месец май 2015 г. да се организира информационна работна среща с участието на Областна администрация, отдел в Териториално звено – Русе на Изпълнителната агенция по лозата и виното и местни производители на грозде и вино.

Срок: 29.05.2015 г.

Отг. Областна администрация Русе и ТЗ – Русе на Изпълнителна агенция по лозата и виното.

По *втора точка* от дневния ред „Състояние на рибарството и аквакултурите по общини за календарната 2014г.“ **г-жа Попова** даде думата на **г-н Михаил Михайлов – началник на отдел „Рибарство и контрол“ – Русе към ИА по рибарство и аквакултури.**

Г-н Михайлов представи накратко дейността на отдел „Рибарство и контрол“ – Русе, като поясни, че предстоят доста промени в Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури. Към месец юли 2015 г. се очаква конкретика относно Програмата за морски дело и рибарство. По неофициални данни има доста разлики в мерките, в секторите от предната програма, но за река Дунав няма конкретика, както преди. В момента предстоят промени в Закона за рибарството и аквакултурите, който в съвсем близко време ще бъде внесен в Народното събрание за одобрение. На електронната страница на Министерството на земеделието има публикуван проекто-доклад на министър Танева, който трябваше да бъде внесен в Министерски съвет. В държавен вестник е обнародвана само първата част от доклада, като Управляващия орган на Програмата няма да бъде изцяло Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, а ще бъде новосъздадената дирекция „Рибарство и морско дело“ към Министерството на земеделието и храните. Проекти ще се приемат в София, Пловдив, Бургас и Русе. Относно стопанския риболов в региона, той се извършва само в българския участък на р. Дунав и в Черно море. За област Русе са около 250 лицата, които кандидатстват годишно и получават билети за стопански риболов. Запазени са старите цени, които са 120 лв. билета и 10 лв. риболовен дневник. Към момента има издадени 221 билета за 2015 г., уловена е около 57 т. дунавска риба. Количеството е доста занижено спрямо други години. Г-н Михайлов сподели с присъстващите, че Агенцията няма средства за зарибяване. Миналата година община Русе е зарибявала езерото в Лесопарк „Липник“. Миналата година река Дунав и Лесопарка са зарибявани благодарение на спонсор фирма „Орка“ – Драгомир Хинков. За съжаление, естественото зарибяване на река

Дунав е значително нарушено поради това, че водата не може да излезе от бившите блата.

За любителски риболов се издават средно годишно около 8450 билета. Тук влизат и детски билети, за лица с ТЕЛК и др. Нарушенията са значително намалени поради ежедневните проверки от страна на Агенцията по рибарство и аквакултури и са любителски риболов без билет, риболов по време на забрана и др. Тази година забраната за риболов ще бъде от 15.04 до 31.05., което е неделя, а любителите риболовци ловят предимно през почивните дни.

Инспекторите проверяват рибната мрежа в областта. Тази година поради лошите метеорологични условия, големите стопанства са с нанесени щети. По информация Напоителни системи ЕАД, клон Долен Дунав са увеличени сроковете за даване под аренда на водоеми, защото минимум 5 години са необходими за одобрение на проект. На територията на област Русе е в процес на реализация един от крупните проекти – предприятие за преработка на риба в с. Ряхово. Строителството доста е напреднало. Там ще се преработва, транжира, опушва, Маринова, вакуумира различни видове риба. Фирмата е арендатор на 6 водоема на територията на област Русе, Търново, Разград, Търговище. Това е доста мащабен проект, който ще бъде разширен и през следващия програмен период.

Относно въпроса за нарушаване на забраната на улов на моруна и есетра в река Дунав г-н Михайлов посочи, че е съществувал десет годишен мораториум, който тази година приключва и се предполага, че ще бъде удължен, въпреки протестите на някои браконieri. Извършват се проверки по магазинната мрежа и там, където е намерена чига се съставят актове и на магазинерите. На територията на Русенска област лодки не са изземвани, но са иззети около 1500 м. браконьерски мрежи. На сайтовете на Агенцията се публикуват по-подробни данни за извършените проверки в цяла България.

Г-жа Попова благодари на г-н Михайлов за подробното разяснение и даде думата на присъстващите за въпроси.

Г-н Тихомир Илиев – представител на община Русе попита във връзка с представената статистика за зарибяването, какво да очакват любителите рибари като улов в езерото „Липник“.

Г-н Михайлов отговори, че Лесопарк „Липник“ е собственост на община Русе и тя извършва зарибяването и охраната на водоема. Териториално звено „Рибарство и контрол“ Русе също извършват проверки на водоема. Преди две години е имало зарибена и бяла риба, в момента има зарибен шаран.

Г-н Стоян Иванов – началник отдел ОССПЕ към Община Бяла изрази мнение, че не може да достигне рибата до населеното място заради помпената станция до с. Долна студена и мисли ли се вариант за зарибяване в региона.

Г-н Михайлов отговори, че не е много съгласен, че там няма риба. Между двата моста има по 40-50 човека постоянно, които ловят. Рибния проход на бента не е добре работещ, но Напоителни системи не могат да отделят пари за ремонтването на съоръжението. За зарибяване пари от Агенцията за тази година няма.

След дискусията, г-жа Попова предложи следното решение:

3. В срок до четиринадесет дни след одобряване на Програмата за морско дело и рибарство, да се организира информационен ден с участието на Областна администрация Русе, съвместно с отдел „Рибарство и контрол“ Русе, на който да бъдат поканени и общините, представители на Напоителни системи, клон Долен Дунав Русе и други заинтересовани групи, за да могат да се идентифицират възможности за подкрепа на този сектор.

Срок: съгласно текста.

**Отг. Областна администрация Русе и
отдел „Рибарство и контрол“ Русе**

Г-н Станчев приветства присъстващите и премина към третата точка от дневния ред - Състояние на секторите „Плодове” и „Зеленчуци” в Област Русе, актуална информация за състоянието, ефективност на подпомагането през периода 2007 – 2013 г. и обсъждане на проблемите в тях“ Даде думата на представителите на общините в област Русе.

След изнасянето на информацията от страна на общините, **г-н Станчев** даде думата на **г-н Николай Колев – председател на Съюза на Дунавските овощари.**

Г-н Колев представи накратко доклад за състоянието на сектор „Плодове“ на територията на област Русе, като поясни, че през предходния програмен период преобладаващата част от субсидиите по програмата за развитие на селските региони са насочени към полското производство. В следствие на това, полското производство е получило голямо количество свеж капитал и с е развило стремглаво, спрямо сектор плодове. Нови инвестиции за модернизация на стопанствата почти няма. Относителния дял на овощните градини през периода се запазва с новосъздадените градини в периода 2000-2007 година. Единствено увеличение има при създаване на площи с орехи и лешници, тъй като програмата за млад фермер позволяваше лесен старт и развитие с тези култури, без особена последваща грижа за тях и перспектива за развитие и рентабилност.

Съюза поставя следните проблеми на честите срещи и работни групи, в които участват в Министерството на земеделието и храните, а от скоро и в Министерството на труда и социалната политика:

- Липсата на стратегия в сектор Плодове;
- Липсата на сдружаване на производителите за обединяване на партиди и излизане на по-големи пазари;
- Безлихвени или нисколихвени кредити за създаване на нови овощни насаждения;
- Проблеми с назначаване на сезонни работници.

Г-н Станчев благодари на г-н Колев за предоставената информация и сподели, че от чулото до момента са се оформили три основни проблема. Единият е липса на стратегия за зеленчукопроизводството и за овощарството. Вторият е напояването. Доста хора го решават този проблем сами, но не всички могат да си го позволят. Третият проблем е реализация на продукцията и най-вече невъзможността да се правят сдружения. Също така в предния програмен период не се обърна достатъчно внимание на преработвателните предприятия, а точно те дават по-голяма добавена стойност към продукта. В тази връзка сподели, че в с. Ряхово има проект да заработи такова предприятие. С община Сливо поле също има такова предприятие, което в момента не работи с пълен капацитет.

Г-н Синан Вейсал – зам.-кмет на община Сливо поле се обърна към г-н Димитър Кънчев – директор на Областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ Русе, ако е възможно да се публикува информация на електронната страница броя на проектите и сумите, които са усвоени, проекти, за които има сключени договори с ДФЗ, но не са стигнали до край, за да може общините да анализират причините. Също така призова общините и всички останали да не се създават трайни овощни насаждения, само с цел усвояване на субсидии. Обърна се към Николай Колев с предложение да се индикират нишите на световния пазар, за да се създават икономически ефективни овощни градини.

Г-н Колев обясни, че въпроса за сектор „Плодове“ са го поставяли в Министерството на земеделието и храните и няколко пъти се е сформирал Консултативен съвет по овощарство, който така и не е проработил. Сега са изпратили писмо отново да започне работа този съвет, където да се поставят актуални проблеми, свързани със секторите „Плодове и зеленчуци“.

Думата взе **г-н Кънчев – директор на Областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ Русе**, който отговори на въпроса на г-н Вейсал, като поясни, че в Областните дирекции информацията относно проектите не съществува. Това е информация, подадена към съответния бенефициент, но съществува и в централното управление в София. Предполага, че не е проблем, ако се изиска по надлежния ред и да бъде предоставена на компетентния орган, който има право да я получи. Той добави, че знае за съществуването на доста проблеми в сектора „Овощарство“, като това, че производството е скъпо, инвестицията е голяма, дълго време се чака продукцията и не на последно място пазара липсва. Обърна се към общините с въпроса имат ли регистър на земите, които могат да се отдават на производители за бъдещо инвестиране и дали тези парчета земя са окрупнени, каква е стратегията за отдаване на земята и евентуално за какъв период от време. Защото за да се изгради например рентабилен сондаж, са необходими поне двеста декара земя.

В тази връзка, думата взе г-н Синан Вейсал, който поясни, че в момента тече процедура за изготвяне на инвестиционен профил, провежда се проучване и се надява производителите коректно да се произнесат. До края на месец април ще бъде събрана тази информация.

Думата взе **г-жа Деница Гаджева – главен експерт координатор в Национална служба за съвети в земеделието – офис Русе**. Тя отчете ефективността на днешното заседание и това, че се очерта къде и какви трайни насаждения има в съответните общини в област Русе. Различни са факторите за създаване на трайни насаждения – наличие на работна ръка, почвени води, но факт е, че има добри почвено-климатични условия във всяка една община за отглеждане на трайни насаждения. Тя увери присъстващите, че в новия програмен период по ПРСР 2014-2020 няма да бъдат приоритет черупковите плодове, а костилковите, семковите и ягодоплодните. Фермера трябва да докаже, че отглежда поне 12 дка от тях. Това значително засилва интереса на хората да инвестират в този сектор. Проблемът е в това, че е необходимо да има една обща стратегия, както институциите, така и общините, която трябва да се следва. Необходимо е да увеличи членската маса на новосъздадения Съюз на Дунавските овощари и всички ние да го подкрепим, тъй като той работи много усърдно и доказва, че е ефективен, макар, че е от една година. Към момента има 130 членове. При създаването на трайни насаждения, бъдещите производители е хубаво да се свързват със Съюза на Дунавските овощари и с НССЗ, за да им бъдат разяснени много подробности. Г-жа Гаджева апелира за предварителното изготвяне на почвени проби за да има добра реколта.

Думата взе **г-н Милен Петров – председател на Областен браншови пчеларски съюз „Русчуклия“**, който изрази мнение, че интереса към пчеларството е голям и броя на пчеларите постоянно се увеличава. Област Русе е на трето място по брой пчелни семейства, а това навежда повечето хора към търсене на терени за създаване на техните стопанства извън населените места. На практика тези места са публично общинска собственост. В момента нормативната уредба е такава, че общините нямат право тези места да отдават за пчелини. Първо се предлагат на животновъдите и след това, ако никой няма претенции към тях, се преразглеждат и се отдават на пчелари за период максимум една година. Програмите, по които може да се кандидатства, изискват бенефициента да има сключен договор за повече от пет години, което не е възможно ако теренът не е частна собственост. Молбата на г-н Петров е да се разгледа тази нормативна уредба и какво може да се направи за подобряване на условията за отдаване на терени за пчеларите. Една от възможностите, която той посочи е да се преобразува категорията на земята от публично общинска в частна общинска собственост, което е труден начин и изисква технологично време.

Г-н Станчев благодари на изказващите се добави, че Закона, който урежда ползване на пасищата скоро е претърпял промени, но ако сме достатъчно мотивирани,

може отново да има промяна и предложи следното решение, което се прие с единодушие:

4. Настоящият протокол да бъде изпратен до Парламентарната комисия по земеделие, с цел да бъдат разгледани дискутираните проблеми. Ведно с протокола да се изпрати и мотивирано писмо от г-н Милен Петров - председател на Областен браншови пчеларски съюз „Русчуклия“, в което описва проблемите на пчеларите.

Срок: 22.04.2015 г.

Отг. Областна администрация Русе

След гласуване на решението, думата взе **проф. д-р с.с.н. Кольо Василев – главен консултант на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите – филиал Русе**. Той поясни, че участва на всички заседания на комисията и допълни, че по-трудна тематика от тази не е срещал. Благодарни на общините за начина, по който работят за преодоляване на трудностите в земеделието и изрази уважение към техния труд. Съществуват много трудности, особено в зеленчукопроизводството, което изисква работна ръка, напояване, пазар за реализиране на продукцията и т. н., за което е нужна национална стратегия за земеделските производители.

След проведената дискусия, **г-н Станчев** благодари на всички участници и закри заседанието.